

etisalat and

Telecom

Yettel.

KODEKS PONAŠANJA DOBAVLJAČA

Kodeks ponašanja dobavljača Grupe e& PPF Telecom B.V. i kompanije Yettel

Uvod

Grupa e& PPF Telecom B.V. i privredni subjekti pod njenom kontrolom (zajednički se nazivaju: „**Grupa e& PPF Telecom**“) potvrđuju svoju odgovornost za uspostavljanje, promovisanje i održavanje visokih standarda društvene i ekološke održivosti, kao i poslovne etike u svom celokupnom lancu vrednosti.

Grupa e& PPF Telecom i Yettel d.o.o. Beograd („**Yettel**“) su stoga posvećeni pridržavanju i zahtevaju od svih svojih dobavljača („**Dobavljači**“) da se pridržavaju principa navedenih u ovom Kodeksu ponašanja dobavljača („**Kodeks**“). Grupa e& PPF Telecom i Yettel takođe zahtevaju od Dobavljača da ulože sve razumne napore kako bi primenili odgovarajuća pravila Kodeksa u svojim lancima snabdevanja.

Kodeks nema za cilj da zameni zakone i propise koji su na snazi u zemljama poslovanja lanca snabdevanja Grupe e& PPF Telecom. Grupa e& PPF Telecom i Yettel u potpunosti poštuju ove zakone i propise i uveravaju se u to da se oni primenjuju dosledno i efikasno. Istovremeno, pravila Kodeksa, kao i druge lokalne i dodatne aktivnosti vezane za izbor i rad Dobavljača, definišu se lokalnim internim nalozima i propisima, čiji detalji ostaju nepromenjeni i treba da prate opšte pravila navedena u ovom dokumentu.

Kodeks potiče iz Kodeksa ponašanja kompanije Yettel i Kodeksa ponašanja e& PPF Grupe (dostupnih na adresama <https://www.yettel.rs/> i <https://www.eandppftelecom.eu/>) i međunarodnih okvira kao što je UN Global Compact. Kodeksom se utvrđuje minimum koji Yettel i Grupa e& PPF Telecom očekuju i zahtevaju po pitanju ponašanja, standarda i praksi od Dobavljača koji isporučuju proizvode ili usluge bilo kojoj članici Grupe e& PPF Telecom (kao što je Yettel).

1. Poštovanje zakona i propisa i prioritet standarda

- 1.1** Kao opšte pravilo ovog Kodeksa, Grupa e& PPF Telecom i kompanija Yettel očekuju i zahtevaju od svih svojih Dobavljača da posluju u skladu sa svim važećim zakonima, statutima, propisima i kodeksima, kao i sa svim internim nalozima i propisima, u zavisnosti od toga šta se primenjuje i uz povremene izmene i dopune („**Važeći zakon**“), kao i u skladu sa ugovornim obavezama dogovorenim između Dobavljača i subjekata Grupe e& PPF Telecom (kao što je Yettel) u ugovoru kojim se reguliše pružanje proizvoda, kadrovskih rešenja ili usluga bilo kom subjektu Grupe e& PPF Telecom (kao što je Yettel) od strane Dobavljača („**Ugovor sa dobavljačem**“).
- 1.2** Ako su pravila propisana Važećim zakonom stroža u odnosu na pravila propisana odredbama relevantnog ugovora sa Dobavljačem i/ili odredbama ovog Kodeksa, Dobavljač je dužan da ispuni stroži standard nametnut Važećim zakonom.
- 1.3** Ako postoji sukob između odredbi Ugovora sa dobavljačem i odredbi ovog Kodeksa, Dobavljač je dužan da ispuni standard onako kako je navedeno u Ugovoru sa dobavljačem. Radi izbegavanja sumnje, ako Ugovor sa dobavljačem postavlja više standarde ili nameće dodatne obaveze Dobavljaču, odredbe Ugovora sa dobavljačem će imati prednost.

2. Odnosnje prema pojedincima

Svi Dobavljači moraju da se pridržavaju Važećeg zakona u vezi sa praksama koje se odnose na rad i ljudska prava.

2.1 Ropstvo, trgovina ljudima i dečiji rad

Dobavljači su dužni da poštuju sve važeće zakone, statute, propise protiv ropstva i trgovine ljudima u svakom delu svog lanca snabdevanja. Ovo uključuje, bez ograničenja, zabranu podržavanja, angažovanja ili zahtevanja bilo kog oblika prinudnog rada, dečjeg rada, robovskog rada („bonded labour“), ugovornog rada („indentured labour“) i zatvorskog rada.

2.2 Ljudska prava

Dobavljači su dužni da se pridržavaju svih međunarodno priznatih ljudskih prava, što podrazumeva kao minimum prava iz Međunarodne povelje o ljudskim pravima i principe navedene u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada o osnovnim principima i pravima na radu koja su trenutno na snazi.

2.3 Jednake mogućnosti

Grupa e& PPF Telecom i Yettel su poslodavci koji se pridržavaju jednakih mogućnosti i Dobavljačima je zabranjeno da diskriminišu prilikom zapošljavanja, dodele kompenzacija, obuke, napredovanja ili promovisanja, otpuštanja, penzionisanja ili bilo koje druge prakse u oblasti rada koja se zasniva na rasi, kasti, boji kože, nacionalnom poreklu, polu, polnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, religiji, godinama, bračnom ili trudničkom statusu, invaliditetu, članstvu u sindikatu ili političkoj pripadnosti ili drugim karakteristikama osim sposobnosti radnika da obavlja posao pod uslovima koje zahteva ili dozvoljava zakon.

2.4 Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja

Dobavljači su dužni da poštuju pravo radnika da odlučuju o tome da li će se zakonito udruživati sa grupama po svom izboru, uključujući pravo na osnivanje ili pridruživanje sindikatima i učešće u kolektivnom pregovaranju, i ne smeju ometati ovo pravo.

2.5 Radno okruženje

Dobavljači treba da obezbede bezbedno, zdravo i higijensko radno okruženje i da se pridržavaju važećih zakona o zdravlju i bezbednosti na radu, kao i svih drugih relevantnih važećih zakona. To uključuje, bez ograničenja, primenu opštih i specifičnih postupaka i mera zaštite specifičnih za industriju kako bi se sprečile opasnosti na radnom mestu i nezgode i povrede na radu. U situacijama kada se takve opasnosti ne mogu adekvatno sprečiti ili kontrolisati, Dobavljači treba da obezbede radnicima odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu za zaštitu od opasnosti tipičnih za njihov opseg rada.

2.6 Plate i naknade

Kada se to zahteva Važećim zakonom, Dobavljači su dužni da svojim zaposlenima i osoblju isplate plate i beneficije koje zadovoljavaju bar minimalnu platu i beneficije utvrđene Važećim zakonom i svim primenjivim kolektivnim ugovorima.

2.7 Disciplinske prakse

Dobavljači treba da se odnose prema svim radnicima sa poštovanjem i dostojanstvom. Dobavljači treba da zabrane fizičko ili verbalno zlostavljanje ili drugo uznemiravanje, kao i pretnje ili druge oblike zastrašivanja.

2.8 Radno vreme

Dobavljači treba da se uvere da radno vreme njihovih radnika ne premašuje maksimalno radno vreme dozvoljeno lokalnim zakonom. U izuzetnim okolnostima (poput hitnih slučajeva, ne uključujući očekivane vrhunce u potražnji proizvodnje) kada radnici Dobavljača mogu da premaše ove radne sate, radno vreme u svakom slučaju ne sme biti prekomerno.

Dobavljači treba da uzmu u obzir prirodu obavljenog posla i prihvatljivo radno vreme za predmetno radno mesto. Prekovremeni rad iznad granica određenih lokalnim zakonom treba da bude dobrovoljan i da se nadoknađuje po stopi koja je u skladu sa važećim zakonom.

Dobavljači ne smeju da koriste prekomeran prekovremeni rad. Dobavljači treba da svojim radnicima daju pravo na plaćeni godišnji odmor.

3. Pružanje podataka, zaštita i bezbednost informacija

- 3.1** Dobavljači se obavezuju da će Grupi e& PPF Telecom i Yettel obezbediti pristup relevantnim, tačnim i ažuriranim informacijama, kao i da će izgraditi poverenje kroz integritet, transparentnost, poštenje i objektivnost.
- 3.2** Očekujemo i zahtevamo od Dobavljača da štite i pravilno koriste informacije koje delimo sa njima i da se pridržavaju svih zakona i propisa o zaštiti podataka i privatnosti (uključujući i slučajeve kada se podaci o ličnosti prikupljaju, čuvaju, obrađuju ili prenose). Dobavljači treba da dele našu posvećenost zaštiti i poštovanju prava pojedinaca na privatnost.
- 3.3** Dobavljači su dužni da uspostave odgovarajuće mere za zaštitu integriteta, poverljivosti i dostupnosti informacija (uključujući informacije koje su vlasništvo i koje dostavlja Grupa e& PPF Telecom ili kompanija Yettel i/ili sve ostale podatke o ličnosti) u svojim sistemima, te da osiguraju da ne dođe do neovlašćenog pristupa tim informacijama od strane trećih lica.

4. Intelektualna svojina

Dobavljači su dužni da poštuju sva prava intelektualne svojine i ne smeju da kopiraju niti da dozvole trećim licima pristup intelektualnoj svojini ili sadržaju na koji Yettel, Grupa e& PPF Telecom ili bilo koja treća strana ima imovinska prava bez ovlašćenja vlasnika imovinskih prava, uključujući sve filmove, video zapise ili digitalne elemente koji sadrže audio/vizuelni sadržaj.

5. Ekološka odgovornost

- 5.1** Dobavljači treba da posluju na odgovoran način i da štite i čuvaju životnu sredinu i prirodne resurse. Dobavljači treba da razmotre mere i inicijative za zaštitu životne sredine, uključujući korišćenje ekološki prihvatljivih tehnologija i obnovljivih izvora energije kada je to izvodljivo. Dobavljači treba da primenjuju razumne mere kako bi sveli na minimum uticaj svog poslovanja na životnu sredinu.
- 5.2** Dobavljači treba da se uvere u sledeće, kao minimum:
 - a)** da posluju na ekološki odgovoran i efikasan način i da postupaju u skladu sa svim važećim zakonima o životnoj sredini, uključujući zakone i međunarodne ugovore koji se odnose (bez ograničenja) na odlaganje otpada, emisije, opasne zagađivače vazduha, ispuštanje i rukovanje opasnim i toksičnim materijalima;

- b) roba koju proizvode (uključujući inpute i komponente koje ugrađuju u svoje proizvode) bude u skladu sa svim važećim zakonima i ugovorima o životnoj sredini; i
- c) da koriste samo materijale za pakovanje koji su u skladu sa svim važećim zakonima i ugovorima o životnoj sredini.

5.3 Dobavljači treba da imaju adekvatan sistem za upravljanje rizikom po životnu sredinu.

5.4 Dobavljač treba da identifikuje, prati, dokumentuje i svede na minimum emisije gasova staklene bašte (GHG) za područja 1, 2 i 3, u skladu sa Protokolom o emisijama gasova staklene bašte (GHG) ili drugim standardom. Dobavljači će podržati sve zahteve kompanije Yettel i Grupe e& PPF Telecom koji se odnose na podatke o emisijama gasova staklene bašte (GHG) ili potrošnju energije, a koji su relevantni za proizvode i usluge koje pružaju kompaniji Yettel ili Grupi e& PPF Telecom.

6. Mito i korupcija

6.1 Yettel i Grupa e& PPF Telecom imaju politiku nulte tolerancije za podmićivanje i korupciju. Od Dobavljača se očekuje i zahteva da se etički ponašaju u svim poslovnim transakcijama. Gostoprinstvo ili promotivni pokloni ili druge pogodnosti mogu se dodeliti u meri u kojoj je to dozvoljeno Važećim zakonom.

6.2 Dobavljači treba da se pridržavaju svih Važećih zakona koji se odnose na sprečavanje podmićivanja i korupcije. Kako bi to postigli, Dobavljači ne smeju da prihvate, ponude, obećaju, plate, dozvole ili odobre:

- a) podmićivanje, isplate za olakšice („facilitation payments”), mito ili nezakonite političke doprinose;
- b) novac, robu, usluge, zabavu, zaposlenje, ugovore ili druge stvari od vrednosti, u cilju sticanja ili zadržavanja nepropisne prednosti; ili
- c) druge nezakonite ili nepropisne isplate ili beneficije.

7. Sukob interesa

Dobavljači ne smeju da stupaju u poslovne odnose koji stvaraju ili pružaju privid sukoba interesa. Za potrebe ovog Kodeksa, „**sukob interesa**“ označava situaciju u kojoj, zbog drugih aktivnosti ili odnosa sa drugim licima, Dobavljač nije u mogućnosti, ili potencijalno nije u mogućnosti, da pruži nepristrasnu pomoć ili savet kompaniji Yettel i Grupi e& PPF Telecom, odnosno objektivnost Dobavljača u izvršenju ugovorenih radova je narušena ili bi mogla biti narušena, ili kada Dobavljač ima neloyalnu konkurentsku prednost u nabavci. Iako prihvatamo da Dobavljači mogu imati klijente u istim industrijama u kojima posluju Yettel i Grupa e& PPF Telecom, Dobavljači su dužni da bez odlaganja obaveste Yettel i Grupu e& PPF Telecom o svakoj pretnji ili potencijalnom ili stvarnom sukobu interesa koji može uticati na njihovo poslovanje sa kompanijom Yettel i Grupom e& PPF Telecom, čim saznaju za takve okolnosti.

8. Nelojalne poslovne prakse

Dobavljači treba da se pridržavaju svih važećih zakona o zaštiti konkurencije, uključujući, bez ograničenja one koji se odnose na uredbu o slobodnom tržištu, saradnju i razmenu informacija sa konkurentima, nameštanje cena i nameštanje ponuda.

9. Međunarodno poslovanje i finansijsko izveštavanje

Yettel i Grupa e& PPF Telecom poštuju međunarodne propise o trgovini i međunarodne sankcije koje se nameću zemljama, subjektima ili pojedincima. Yettel i Grupa e& PPF Telecom primenjuju nultu toleranciju za sve oblike prevarnih radnji. Poslovne transakcije, imovina i obaveze moraju da budu zabeležene u skladu sa Važećim zakonom, uključujući vođenje odgovarajućih finansijskih izveštaja i primenu internih kontrola. Dobavljači su dužni da postupaju na isti način.

10. Nabavka od strane Dobavljača

Dobavljači treba da nabavljaju robu i usluge na odgovoran način. Konkretno, Dobavljači su dužni da (a) uvek biraju sopstvene dobavljače koji direktno ili indirektno pružaju robu ili usluge kompaniji Yettel ili Grupi e& PPF Telecom na osnovu njihovog pristanka da se pridržavaju standarda uporedivih s onima navedenim u ovom Kodeksu i (b) kada rade u prostorijama kompanije Yettel ili Grupe e& PPF Telecom, da podugovaraju rad trećim licima samo uz prethodni pisani pristanak kompanije Yettel ili Grupe e& PPF Telecom.

11. Kodeks ponašanja

Bez obzira na sve druge obaveze navedene u ovom dokumentu koje ostaju nepromenjene, Dobavljači su dužni da poštuju Kodeks ponašanja kompanije Yettel i Kodeks ponašanja e& PPF Grupe (dostupne na adresama <https://www.yettel.rs/> i <https://www.eandppftelecom.eu/>) i dužni su da se pridržavaju zakona o sankcijama, propisa i povezanih obaveza u skladu s njima.

12. Pitanja i prijavljivanje zabrinutosti

Dobavljači mogu i podstiču se da postavljaju pitanja u vezi sa Kodeksom ili bilo kojim angažmanom ili odnosom sa kompanijom Yettel i Grupom e& PPF Telecom i dužni su da prijave sve stvarne ili potencijalne probleme koji se odnose na etiku ili kršenje Kodeksa. U te svrhe, Dobavljači treba prvenstveno da koriste kontakt osobe navedene u svom Ugovoru sa dobavljačem ili kontakt podatke na našem veb-sajtu i <https://www.yettel.rs/> ili <https://www.eandppftelecom.eu/contacts> .